

regulæ speciali non generali, cum numero rerum est magnus in comparatione numeri æquationis. Secunda quæ seruit regulæ generali non speciali cum numero æquationis est magnus comparatione numeri rerum. Tertia quæ seruit utrique, ut in exemplo non potest regula generalis attingere ad 1. cub. æqualem 22. rebus p̄. 84. quia 21. quarta pars 84. non facit quadratum, neque maius neque æquale cubo $7\frac{1}{3}$ tertiæ partis rerum. Similiter regula specialis non attingit ad 1. cub. æqualem 17. rebus p̄. 114. quoniam $8\frac{1}{2}$ ductum in $8\frac{1}{2}$, producit $71\frac{1}{4}$, quæ est minor $28\frac{1}{4}$, quarta parte 114. numeri propositi, ut mutua illa non possint componere 57. dimidium numeri propositi. Traducenda est ergo in toto illo spacio, in quo conueniunt vna ad aliam faciendū ex re iam inuenta duas partes, ex quarum ductu vnus in quadratum alterius mutuo, fiat dimidium numeri propositi, & illæ erunt partes. Itnd autem facile fiet diuidendo numeri propositi dimidium per rem inde diuidendo rem in duas partes producentes id quod prouenit. Exemplum, cubus æquatur 6. rebus p̄. 6. rei æstimatione est $2\frac{1}{2}$ cub. 4. p̄. $2\frac{1}{2}$ cub. 2. cum hoc diuidemus 3. dimidium numeri æquationis, exit $2\frac{1}{2}$ cub. 2. m̄. 1. p̄. $2\frac{1}{2}$ cub. $\frac{1}{2}$, ducam dimidium $2\frac{1}{2}$ cub. 4. p̄. $2\frac{1}{2}$ cub. 2. in se fit 1. p̄. $2\frac{1}{2}$ cub. $\frac{1}{4}$ p̄. $2\frac{1}{2}$ cub. $\frac{1}{11}$, à quo detraho $2\frac{1}{2}$ cub. 2. m̄. 1. p̄. $2\frac{1}{2}$ cub. $\frac{1}{2}$, relinquitur 2. m̄. $2\frac{1}{2}$ cub. $\frac{1}{4}$, m̄. $2\frac{1}{2}$ cub. $\frac{1}{10}$, cuius $2\frac{1}{2}$ v. addita & detracta à dimidio prioris ostendit partes ut vides. Et modum etiã

$$\left\{ \begin{array}{l} 2\frac{1}{2} \text{ cub. } \frac{1}{2} \text{ p̄. } 2\frac{1}{2} \text{ cub. } \frac{1}{4} \text{ p̄. } 2\frac{1}{2} \text{ v. } 2. \text{ m̄. } 2\frac{1}{2} \text{ cub. } \frac{1}{4} \text{ m̄.} \\ 2\frac{1}{2} \text{ cub. } \frac{1}{10} \\ 2\frac{1}{2} \text{ cub. } \frac{1}{2} \text{ p̄. } 2\frac{1}{2} \text{ cub. } \frac{1}{4} \text{ p̄. } 2\frac{1}{2} \text{ v. } 2. \text{ m̄. } 2\frac{1}{2} \text{ cub. } \frac{1}{4} \text{ m̄.} \\ 2\frac{1}{2} \text{ cub. } \frac{1}{10} \end{array} \right.$$

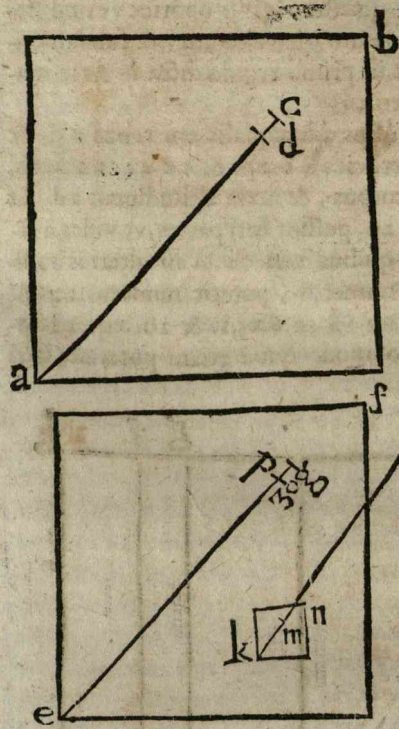
cum demōstratione superius docui. Quadrata ergo horum iuncta sunt 6. & mutuo producta iuncta sunt 3. quod patet experienti. Et est pulchra operatio.

C A P V T XXVI.

De propositione cubi æqualis quadratis & numero ad cubum cum numero æqualem quadratis,

SI cubus sit æqualis quadratis & numero, alius verò cubus cum eodem numero sit æqualis aliquot quadratis, erit proportio differentie numeri quadratorum à sua æstimatione, dum cubus & numerus est æqualis quadratis ad differentiam æstimationis à numero quadratorum, dum cubus est æqualis quadratis, & numero sicut æstimationis cubi æqualis quadratis & numero ad æstimationem cubi & numeri æqualium quadratis duplicata.

Cum ex a b in c d, & ex e f in g h, & ex k n in l m, fiat idem numerus, erit proportio c d ad g h, & c d ad l m, & g h ad l m, velut e f ad a b, & k n ad a b, & k n ad e f, quare ut c h ad a c, & k m ad a c, & k m ad g h duplicata. Veluti ponatur e h $2\frac{1}{2}$.



a c latus
a d 9. numerus
quad.
c d 8. diuis. per a
b seu differentiam
æstimat. à numero
quad.

e g 9. numerus
quad.
e h latus ign. h g 8.
diuis. seu per dif-
ferentiam æstim. à
numero, quad. ignom.

k l 9. numerus
quad. k m, latus
secunda æstim.
ignom. l m 8. di-
uisum per k n, seu
differentiam æsti-
mat. à numero
quad. ignom.

24. p̄. 4. & k m 1. in 1. cub. p̄. 8. æquali 9. quad. Cum ergo nota e g g h h e nota fiat sub eisdem terminis k m & m l ex capite cubi & numeri æqualium quadratis, igitur nota ad d c, & paribus aliis erit nota e h & h g. Discrimen solum est, quòd in cubo æquali rebus & numero differentia est lateris, quod superat numerum quadratorum, in sequentibus figuris numerus quadratorum superat æstimatione rei seu latus quad. liquet ergo quod inter e h & k m intercedunt quatuor conditiones: prima quod e h & k m sunt ambæ æstimationes capituli propositi cubi & 8. numeri æqualium 9. quad. Secunda quod e h & k m sunt in proportione, in qua est l m ad h g vicissim, sed hæc est duplicata. Tertia quod k m est composita ex tetragonali g h in e p, posita o h dimidio h g, & ipsa p h dimidio o h. Quarta quam diximus deesse comparando a c & c d ad e h & b g, est quòd e h & k m æstimationes sunt minores e g seu k l numero quadratorum. Cum ergo ex tertia conditione, quod fit ex g h in p e sit notum, quia g h & o e notæ sunt, & g o nota, quia dimidium g h erit k m composita ex eis nota. Deducitur ergo primum problema ad hoc, detrahe ex k l quantitatem, quæ se habeat in proportione duplicata ad h g, in qua e h ad k m. Cum e g & k l sint idem seu æquales. At secundum problema est, diuide k l, quæ est eadem vel æqualis a d, ita ut proportio m l ad c d sit duplicata ei, quæ est a c ad k m. In utroque autem pariter deducitur res ad cubum & numerum æqualem numero rerum, igitur æstimatio pariter ignota ex nota pendeat.

Sumatur ergo rursus a, d, e, g, h, nouem singulæ & æquales, & sit tota res, & in reliquis dum cubus, & 8. æquantur 9. quad. res sit a c & g. Si ergo posuerimus a c $2\frac{1}{2}$ p̄. 4. erit c e 5. m̄. $2\frac{1}{2}$. Ponamus ergo e h 1. quad. & sit medio in proportione inter e h & c e, x erit x pos. $2\frac{1}{2}$ v. 5. m̄. $2\frac{1}{2}$. igitur cum sit proportio x ad c e, ut d c ad